

Nākotnē paredzams ātraudzīgo koku stādījumu teritoriju pieaugums. Iemesls ir nepieciešamība samazināt fosilās enerģijas lietojumu (Weih and Dimitriou 2012). Viens no Eiropas Savienības svarīgākajiem mērķiem ir samazināt siltumnīcas efekta gāzu emisijas (EC Directive on the promotion of the use of energy from renewable sources /2009/28/EK). Pieaug pieprasījums pēc kokmateriāliem, kas iegūti tieši no ātraudzīgo koku stādījumiem (Baum *et al.* 2012). Eiropas Savienības mērķis ir palielināt atjaunojamās enerģijas patēriņu līdz 32 % līdz 2030. gadam (European Commission 2014). Atjaunojamās koksnes ieguvē ātraudzīgo koku stādījumi ir ekonomiski nozīmīgi (Makovskis u.c. 2012). Viena no stādījuma priekšrocībām ir floras daudzveidība (Baum *et al.* 2012; Pučka u.c. 2016). To pilnvērtīgi izmantojot, gūstami vairāki ekosistēmu pakalpojumi, piešķirot stādījumam sociāli ekonomisku nozīmi (Beniak and Žabka 2015).

Veikta veģetācijas uzskaitē eksperimentālajā stādījumā un noskaidrots kā lakstaugu sugu sastāvs atšķiras bērzu un baltalkšņu stādījumos. Dati ievākti laikā no trešā līdz septītajam gadam pēc stādījuma ierīkošanas.

Zinātniskās misijas ietvaros analizēti dati par lakstaugu sugu sastopamību bērzu *Betula pendula* Roth. un baltalkšņu *Alnus incana* (L.) Moench audzēs eksperimentālā ātraudzīgo koku plantācijā Skrīveru novadā “Pardenčos”.

Misijas ietvaros apskatītie stādījuma sniegtie ekosistēmu pakalpojumi: augsnes bagātināšana ar atmosfēras slāpekli, ogļskābās gāzes piesaiste, nodrošinājums ar nektāraugiem (medus ieguve) un nodrošinājums ar lopbarības augiem.

Galvenais secinājums: Bērzu stādījums ir vērtīgāks par baltalkšņu stādījumu, salīdzinot sniegtos ekosistēmu pakalpojumus, jo tajā ir lielāks lakstaugu sugu skaits un segums.

1.Attēls. Veģetācijas uzskaitē parauglaukumos. Autors: V. Krēsliņa

Izmantotā literatūra

- Weih M, Dimitriou I. 2012. Environmental Impacts of Short Rotation Coppice (SRC) Grown for Biomass on Agricultural Land. *Bioenergy Research* 5: 535 – 536
- DIRECTIVE 2009/28/EK. Directive on the promotion of the use of energy from renewable source
- Baum S., Bolte A., Weih M. 2012. High value of short rotation coppice plantations for phytodiversity in rural landscapes. *Bioenergy* 4(6): 728 – 738
- European Commission 2014. Communication from the commission to the European Parliament, the council, the European economic and social committee of the regions. Brussels
- Makovskis K., Lazdiņa D., Bite L. 2012. Economic calculation of short rotation willow plantations in Latvia. *Research for Rural Development* 2: 224 – 229
- Beniak M., Žabka M. 2015. Socio-Economic Importance of Associated Plant Species in Short Rotation Coppice Plantations. *Acta Regionalia et Environmentalica* 12(1): 25 – 29
- Pučka I., Lazdiņa D., Bebre I. 2016. Ground flora in plantations of three years old short rotation willow coppice. *Agronomy Research* 14(4): 1450 – 1466